

Delta i debatten,
skriv til oss!

Send ditt innlegg til
debatt@nationen.no.
Innlegg kan også sendes pr. post til

Nationen, Postboks 9390 Grønland, 0135
Oslo. Mer konvolutt «debatt». Innlegg
som sendes elektronisk blir prioritert.

Kronikk: Max 5000 tegn med mellomrom.
Leserinlegg: Max 2500 tegn med mel-
lomrom. Kun bestilte kronikker honoreres.

Redaksjonen forbeholder seg retten til
å redigere og forkorte innsendt stoff
og til å publisere det elektronisk.

KRONIKK

EU: Det er påfallende at vårt forhold til EU, her representert ved kommisjonens leder José Manuel Barroso, behandles som et politisk tabu, skriver kronikkforfatteren.

FOTO: SCANPIX

Hva vil vi med Europa?

Selv om ordførervalget fremdeles er åpent i en del kommuner, begynner den politiske hverdagen igjen å falle på plass etter en verdig valgkamp. Det var flott å se hvordan partiene solidarisk sluttet seg til parolen om å vise respekt for ofrene for terroren på Utøya og i Regjeringskvartalet.

Fra et europasynspunkt er det påfallende at vårt forhold til Europa fortsatt behandles som et politisk tabu – spesielt når vi i disse dager ser hvordan den økonomiske situasjonen i Europa daglig rammer industriarbeidsplasser spesielt og næringsliv generelt her i Nordland.

Nylig la Kommunenes Sentralforbund (KS) fram en analyse som viser at så mye som 60 prosent av de beslutningene som tas av norske kommunestyre er påvirket av EØS-avtalen. Spesielt gjelder dette områder som offentlige anskaffelser, offentlig støtte, offentlige foretak/selskaper, miljøbestemmelser, teknisk sektor og arbeidslivet.

INNFLYTELSE

«Europaspørsmålet blir et spørsmål om hva vi vil med EU, og hvilken innflytelse vi ønsker.»

I en slik virkelighet er det ikke spesielt demokratisk at partiene nærmest unisont og bevisst har utelatt å sette vårt forhold til Europa og EØS-avtalen på dagsorden i valgkampen. Velgerne har derved ikke fått anledning til å stemme over partienes EØS-syn.

Gjennom europautredningen (Sjerstedtutvalget) vil Norges forhold til EU og EØS bli grundig gjennomgått. Innen kort tid vil denne viktige utredningen bli lagt fram, og det er å håpe at norske politikere vil bli tydeligere på hva de vil med et Europa som i stadig sterkere grad påvirker vår hverdag også lokalt.

Det er dette vi må legge til grunn;

- EU er den uten sammenligning viktigste prosessen i Europa – den påvirker vår hverdag i stor grad også på det lokale nivået.

- EU er vårt aller viktigste marked både for eksport og import.

- EU er vår aller viktigste samarbeidspartner internasjonalt innen viktige områder som utdanning, forskning, helse, kultur, regionalt samarbeid, innvandringspolitikk, transport, miljøpolitikk osv.

- Utfordringene i Europa og i resten av verden er i stigende grad internasjonale og må løses gjennom internasjonalt forpliktende avtaler og samarbeid.

I forhold til EU har vi fire muligheter;

- Medlemskap (valgt som løsning av 27 europeiske land)
- EØS-avtalen (Norge, Island og Liechtenstein)
- Handelsavtale med EU (Sveits)
- Utenforskap (Albania)

Utenforskapet er ikke aktuelt for Norge. EU har vært meget tydelige på at de ikke ønsker flere bilaterale handelsavtaler etter avtalen med Sveits. En handelsavtale vil neppe kunne fange opp helheten i det samarbeidet Norge gjennom mange år har utviklet med EU. En bilateral handelsavtale er heller ikke ønsket av norsk næringsliv. En avtale som ingen av partene ønsker, vil ikke bli noen god avtale, og vil derfor ikke være noe framtidsrettet alternativ for Norge.

Vi står derved igjen med en eventuell forlengelse av EØS-avtalen og medlemskap i EU som de eneste reelle alternativene. Gjennom EØS-avtalen har Norge fått adgang til EUs indre marked mot at EUs regler for fri bevegelse av varer, tjenester, kapital og personer er gjort gjeldende for Norge. I tillegg har Norge fått en adgang til en rekke samarbeidsprogrammer innen EU der Norge nærmest er å betrakte som fullverdig medlem. EØS-avtalen har imidlertid den svakheten at den ikke gir Norge tilstrekkelig innflytelse

på den viktigste prosessen i Europa – EU. Dette har som resultat at Norge må akseptere – om enn noe motvillig – en rekke direktiver som er utviklet i prosesser der Norge ikke har medlemskap og derigjennom ingen adgang.

Derved blir europaspørsmålet ikke et spørsmål om EU er himmel eller helvete. Europaspørsmålet blir et spørsmål om hva vi vil med EU, og hvilken innflytelse vi ønsker på de prosessene som angår våre arbeidsplasser og vår hverdag. Innflytelse kan bare sikres gjennom et medlemskap. Alt annet blir patetisk brannslukking og enda mer av norsk byråkratisk fotnoteri.

EU er verken en drømmefabrikk eller en skjærsild. EU er en politisk kamparena og vi har lenge nok sittet i vår beskyttede pengebinge og overlatt det europeiske ansvaret til våre naboer. På skyggesiden av denne kamparenaen har de ny populistiske nasjonalistene og deres brunskimrede skvalder om «eurabia» for lengst fått et fotfeste, og «vi tålte det så inderlig vel – inntil det rammet oss selv» den 22. juli. Det er på denne arenaen at Norge må finne sin plass og gjøre vår solidariske og demokratiske stemme til en europeisk stemme.

Morten Selnes
Leder Europabevegelsen Nordland

POLITIKK

Stopp militariseringen

Skal konflikter fortsatt «løses» med vold og våpen? Nå er det kvinnene som skal lokkes til å militarisere seg. Artikkelen «Jenter på feltøvelse» i Nationen onsdag 28. september var mer enn nedslående lesning. «Skyter du godt med AG3, skyter du godt med alle slags våpen» leser vi, og videre: «faktisk blir vi soldater».

Det er via Norges lotteforbund, NLF, dette skjer, men NLF, i likhet med resten av militæret, er gått ut på dato. Når det gjelder krig i det 21. århundre er uttrykk som virkningsløs, desperat, ukontrollerbar økende i militære eksperters vokabular. Utenriksminister Robert McNamara brukte 30 år på å publisere sine erfaringer med krigføringen for presidentene Johnson og Kennedy. I sin bok «Tilbakeblikk» fordømmer han krig omtrent på hver eneste side.

Krig er et ufattelig sløseri med våre ressurser. FNs utviklingsmål er kalkulert til å koste US dollar 329 billioner per år. Det er bare 20 prosent av verdens militære forbruk som er på US dollar 1531 billioner årlig (Det Internasjonale Fredsbyrå 2011) Med de atomvåpen verden har i dag, kan alt liv på jorda utslettes 68 ganger.

Det er ikkevold som er tidens løsen: Konfliktløsning, sivile fredsstyrker, forsonings- og solidaritetsarbeid mm, og det koster en liten brøkdel av det som nå satses militært.

Nei, jenter, sats ikke på det destruktive. La dere ikke lure av at militærlivet «er utrolig gøy, lærerikt og sosialt».

Bjørge Berg

Marka

Kato Nykvist forsøker i Nationen 29.9 å forsterke myten om at markagrensa i Osloregionen er en trussel mot jordvern. Så lenge Nykvist ikke kan dokumentere hvordan de 19 kommuneplanene ev. viser motsetning mellom jordvern og markagrensa, har han et troverdighetsproblem. Skal vi debattere dette seriøst må vi se nøye på hvilke alternative arealer kommunene har til framtidig bolig- og næringsutvikling, og så vurdere om det er en konflikt mellom markagrensa og jordvern.

Oddvin Lund
Fagsjef naturforvaltning, DNT